

שירותי בריאות כללית

ע"י ב"כ ליפא מאיר ושות', עורכי-דין
מרחוב ויצמן 2, תל אביב 6423902, בית אמות השקעות
טלפון : 03-6070600 ; פקס : 03-6070666

העותרת

נגד

1. שר האוצר, מר בצלאל סמוטריץ'
2. שר הבריאות, מר אוריאל בוסו
3. מנכ"ל משרד הבריאות, מר משה בר סימן טוב
4. רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון
על ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
מרח' צלאח א-דין 29, ירושלים 9711052
טל' : 073-3925590 ; פקס : 02-6467011
5. הראל חברה לביטוח בע"מ
מרחוב אבא הלל 3, רמת גן 52118
טלפון : 03-7547954 ; 03-738558
6. מכבי שירותי בריאות
מרח' המרד 27, תל אביב 6812509
טלפון : 03-5143503 ; פקס : 03-5143889
7. קופת חולים מאוחדת
מרחוב אבן גבירול 124, תל אביב 6203854
טלפון : 03-5202323 ; פקס : 03-5242236
8. קופת חולים לאומית
מרחוב שפרינצק 23, תל אביב 6473817
טלפון : 03-6970303 ; פקס : 03-6970467

המשיבים

הודעה מטעם המדינה

1. בהמשך להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 6.12.23, ולארכה שהתבקשה, מוגשת בזאת הודעה מטעם המדינה.
2. כעולה מהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 6.12.23, העותרת והמשיבה 5 (להלן : **הראל**) מסרו כי הן "עומדות על סף סיכום של ההסכמות ביניהן, וכי כבר בתום הדיון שנערך בפנינו, יודיעו למדינה מה גובה ההעלאה בפרמיה שעליה הוסכם ביניהן". כן המדינה הדגישה את החשיבות שבקבלת ההסכם גופו לצורך גיבוש עמדות הגורמים הרלוונטיים.
3. בהחלטת בית המשפט הנכבד שניתנה לאחר הדיון נקבע, בין היתר, כדלקמן : "לנוכח סד הזמנים הדוחק עד מאוד, חזקה על משרד הבריאות כי יגבש עמדתו באופן מיידי. הצדדים יעדכנו תיק בית המשפט עד מחר ה-7.12.2023 בשעה 22:00".

עדכון באשר לבחינה של רשות שוק ההון

4. בתום הדיון נמסר לגורמים הרלוונטיים במדינה שיעור ההעלאה בפרמיה לשנה הקרובה כפי שסוכם בין העותרת לבין הראל. יחד עם זאת, אתמול, החל משעות הבוקר, היו מצויים גורמי המקצוע מטעם רשות שוק ההון בקשר עם העותרת ועם הראל, והבהירו את חשיבות קבלת מסמכים ונתונים נוספים לצורך גיבוש עמדתם. יובהר, כי נתון מספרי יחיד של שיעור עליית פרמיה ממוצעת לא מאפשר בחינה מספיקה של הממונה על שוק ההון לצורך מימוש סמכויותיו על פי החוק ואינו מקובל בתהליכי אישור פוליסה מסוג זה.

5. עם זאת, מרבית המסמכים הנדרשים לבחינת אישור תכנית הביטוח הסיעודי למבוטחי קופת חולים כללית, ובכלל זה לעניין שיעור העלאת הפרמיה עליה הוסכם בין הראל וכללית הוגשו לרשות שוק ההון רק אתמול בשעות אחר הצהריים המאוחרות. יצוין כי מסמכים מסוימים הנדרשים לצורך אישור תכנית הביטוח טרם הועברו.

6. יובהר, כי באופן רגיל הליך אישור תכנית ביטוח בהיקף זה אורך מספר שבועות. במקרה זה, הגורמים הרלוונטיים ברשות עשו מאמצים רבים לגיבוש עמדתם ביחס להתקשרות והשלכותיה, ובכלל זה על מנת לוודא כי ההתקשרות החדשה מביאה לאיזון המודל הביטוחי, בין היתר באמצעות העלאה מספקת של הפרמיה.

7. עם זאת, ועל אף מאמצים רבים שנעשו מטעם הגורמים הרלוונטיים ברשות שוק ההון לא התאפשר לממונה על שוק ההון להשלים את הבדיקות הנדרשות לצורך אישור תכנית הביטוח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ונדרשת לו שהות קצרה נוספת עד ליום ראשון, 10.12.2023, בשעה 12:00, לצורך בחינת הדברים וקבלת החלטה בנושא, וזאת אף נוכח החלטת מנכ"ל משרד הבריאות מהערב והצורך בבחינת השלכותיה.

יובהר, כי ככל שתנאי ההתקשרות החדשה אינם מביאים לאיזון המודל, בכוונת הממונה לפעול להעברת המבוטחים בפוליסה המשך קבוצתית במודל הדדי בהתאם להוראות סעיף 11א להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופת חולים), התשע"ו-2015.

החלטת משרד הבריאות

8. ביום 7.12.23, בשעות הערב, הועברה החלטת מנכ"ל משרד הבריאות לעותרת, בזו הלשון:

"שלום רב,

הנדון: פוליסה לביטוח סיעודי למבוטחי הקופה

קיבלנו את טיוטת ההסכם המתגבש עם חברת הראל להארכת ההסכם בשנה אחת והתנאים הכלולים בו. לדברי אנשיך, במסגרת ההסכם תובא לפני הממונה על שוק ההון והביטוח הבקשה להעלות בינואר 2024 את הפרמיה ב 9.9 אחוזים, וכן התאמות נוספות.

להלן התייחסותנו להארכת ההסכם ולהמשך פעילות הקופה, כמו גם קופות החולים האחרות, בתחום הביטוח הסיעודי :

החודשים האחרונים הציפו באופן ברור את הבעייתיות בשיווק ביטוחי הסיעוד דרך הקופות במתכונת הנוכחית. לאור הזדקנות האוכלוסייה והתארכות תוחלת החיים המבורכת, עולה כי תחום הביטוח הסיעודי בשנים הקרובות יהיה נתון לשינויים רבים, המייצרים אי יציבות המסכנת את מחויבות הקופות ויכולתן לספק את השירותים אליהם הן מחויבות מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי תוך שמירה על עקרונותיו. זאת, בין היתר בשים לב לסוגיות של חסמים לתחרות בין קופות החולים, השפעת התנודתיות הצפויה בתחום על זמינות שירותי סיעוד הכלולים בסל השירותים, ונוכח החשיפה הנוצרת להן, נוכח מעמדן כבעלות פוליסה, באופן שעלול לסכן את כספי הסל.

אי היציבות האמורה של הביטוחים צפויה להתגבר בשנים הקרובות ובכך להגדיל את הסיכון למבוטחים הכרוך בשיווק הפוליסות על ידי הקופות והופכת את המודל הקיים לכזה שאינו בר קיימא.

ההתאמות התקופתיות הכוללות פגיעה בתנאי המבוטחים מדי שנה, תוך יצירת שונות הולכת וגוברת בין הקופות, יכולות להשפיע על התמריצים להשתייך לקופה מסוימת, או לחליפין, לייצר חסמי מעבר בין קופות החולים ולמקד את התחרות בין קופות החולים על גובה הפרמיות במקום על זמינות ואיכות השירותים למבוטחיהן לפי חוק.

בהתאם לכך, יש לייצר מתווה אחר שאינו מתבסס על הקופות השונות כבעלות פוליסה, ואשר מטיל אחריות ויוצר מעורבות של כלל הגורמים, לא רק הקופות וציבור המבוטחים.

מתווה זה, אשר יתבסס על פתרון לאומי-מערכתי, ואשר אליו התייחסו גורמים רבים אחרים הוא נדרש המציאות וברור לכל הגורמים הרלבנטיים כי יהיה עליהם לייצרו בעת הקרובה.

עמדה זו של משרד הבריאות התקבלה על ידי גורמי המטה השונים בממשלה, ומנכ"ל משרד האוצר הביע את נכונותו לקדם צוות עבודה משותף למשרדי האוצר והבריאות, בשיתוף משרדים אחרים הנוגעים בדבר, ליצירת מענה רוחבי יציב וארוך טווח, המייצר את התמריצים הנכונים לכלל הגורמים המעורבים במערכת.

בהתאם, משרד הבריאות יאפשר את המשך פעילות הקופה בהתאם להסכם שהוצג על ידכם לשנה הקרובה בלבד, תוך הבהרה כי אין בכוונתנו להאריך את האישור או לאשר יציאה למכרזים חדשים מעבר לתקופה זו, עבור כלל קופות החולים.

בהתאם לכך, החל בתום שנת 2024 המענה הלאומי לביטוחים סיעודיים יצטרך להתבסס על פתרון מערכתי שאינו נשען על הקופות ואינו משבש את אופן פעילותן.

אנשי משרדי, וכמובן יתר הרגולטורים יסייעו בכל דרך ליצירת פתרון בר קיימא
לסוגיה חשובה זו."

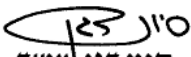
צילום מכתב מנכ"ל משרד הבריאות מיום 7.12.23 מצורף ומסומן מש/1.

9. ממשד האוצר נמסר כי העמדה הממשלתית עודנה מתגבשת ולא בהכרח תהיה כעמדת משרד
הבריאות. זאת בשים לב לכך שקיימות מחלקות מהותיות, בין השאר, על המפורט במכתבו של
מנכ"ל משרד הבריאות.

10. העובדות המופיעות בהודעה זו, הנוגעות לרשות שוק ההון, אושרו על ידי גב' שירה עמיאור,
מנהלת מחלקת סיעוד ברשות שוק ההון. מטעמים טכניים לא ניתן היה להחתימה על תצהיר
במועד הגשת הודעה זו והמשיבים יבקשו להגיש תצהיר מטעמה בהקדם האפשרי.

היום, כ"ה בכסלו תשפ"ד

08 בדצמבר 2023

שירה עמיאור
סגנית במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

דניאל מארקס, עו"ד
ממונה במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

המנהל הכללי

Director General

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

כ"ד בכסלו, התשפ"ד
7 בדצמבר 2023
סימוכין: 326073123
(במענה: ציין סימוכין)

לכבוד
רו"ח אלי כהן
מנכ"ל שירותי בריאות כללית

שלום רב,

הנדון: פוליסה לביטוח סיעודי למבוטחי הקופה

קיבלנו את טיוטת ההסכם המתגבש עם חברת הראל להארכת ההסכם בשנה אחת והתנאים הכלולים בו.

לדברי אנשיך, במסגרת ההסכם תובא לפני הממונה על שוק ההון והביטוח הבקשה להעלות בינואר 2024 את הפרמיה ב-9.9 אחוזים, וכן התאמות נוספות.

להלן התייחסותנו להארכת ההסכם ולהמשך פעילות הקופה, כמו גם קופות החולים האחרות, בתחום הביטוח הסיעודי:

החודשים האחרונים הציפו באופן ברור את הבעייתיות בשיווק ביטוחי הסיעוד דרך הקופות במתכונת הנוכחית. לאור הזדקנות האוכלוסייה והתארכות תוחלת החיים המבורכת, עולה כי תחום הביטוח הסיעודי בשנים הקרובות יהיה נתון לשינויים רבים, המייצרים אי יציבות המסכנת את מחויבות הקופות ויכולתן לספק את השירותים אליהם הן מחויבות מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי תוך שמירה על עקרונותיו. זאת, בין היתר בשל לב לסוגיות של חסמים לתחרות בין קופות החולים, השפעת התנודתיות הצפויה בתחום על זמינות שירותי סיעוד הכלולים בסל השירותים, ונוכח החשיפה הנוצרת להן, נוכח מעמדן כבעלות פוליסה, באופן שעלול לסכן את כספי הסל.

אי היציבות האמורה של הביטוחים צפויה להתגבר בשנים הקרובות ובכך להגדיל את הסיכון למבוטחים הכרוך בשיווק הפוליסות על ידי הקופות והופכת את המודל הקיים לכזה שאינו בר קיימא.

ההתאמות התקופתיות הכוללות פגיעה בתנאי המבוטחים מדי שנה, תוך יצירת שונות הולכת וגוברת בין הקופות, יכולות להשפיע על התמריצים להשתייך לקופה מסוימת, או לחליפין, לייצר חסמי מעבר בין קופות החולים ולמקד את התחרות בין קופות החולים על גובה הפרמיות במקום על זמינות ואיכות השירותים למבוטחיהן לפי חוק.

בהתאם לכך, יש לייצר מתווה אחר שאינו מתבסס על הקופות השונות כבעלות פוליסה, ואשר מטיל אחריות ויוצר מעורבות של כלל הגורמים, לא רק הקופות וציבור המבוטחים.

מתווה זה, אשר יתבסס על פתרון לאומי-מערכתי, ואשר אליו התייחסו גורמים רבים אחרים הוא נדרש המציאות וברור לכל הגורמים הרלבנטיים כי יהיה עליהם לייצרו בעת הקרובה.

עמדה זו של משרד הבריאות התקבלה על ידי גורמי המטה השונים בממשלה, ומנכ"ל משרד האוצר הביע את נכונותו לקדם צוות עבודה משותף למשרדי האוצר והבריאות, בשיתוף משרדים אחרים הנוגעים בדבר, ליצירת מענה רוחבי יציב וארוך טווח, המייצר את התמריצים הנכונים לכלל הגורמים המעורבים במערכת.

בהתאם, משרד הבריאות יאפשר את המשך פעילות הקופה בהתאם להסכם שהוצג על ידכם לשנה הקרובה בלבד, תוך הבהרה כי אין בכוונתנו להאריך את האישור או לאשר יציאה למכרזים חדשים מעבר לתקופה זו, עבור כלל קופות החולים.

בהתאם לכך, החל בתום שנת 2024 המענה הלאומי לביטוחים סיעודיים יצטרך להתבסס על פתרון מערכתי שאינו נשען על הקופות ואינו משבש את אופן פעילותן.

אנשי משרדי, וכמובן יתר הרגולטורים יסייעו בכל דרך ליצירת פתרון בר קיימא לסוגיה חשובה זו.

בכבוד רב,

משה בר סימן טוב

העתקים : חה"כ אוריאל בוסו, שר הבריאות
 חה"כ בצלאל סמוטריץ', שר האוצר
 עו"ד שלומי הייזלר, מנכ"ל משרד האוצר
 מר עמית גל, הממונה על שוק ההון, משרד האוצר
 מר יוגב גרדוס, הממונה על התקציבים, משרד האוצר
 עו"ד דנה נויפלד, היועצת המשפטית למשרד הבריאות
 עו"ד ברוך לוברט, היועץ המשפטי לרשות שוק ההון
 מר רן רידינק, ראש חטיבת רגולציה כלכלה וחדשנות, משרד הבריאות
 רו"ח ליאור ברק, סמנכ"ל לפיקוח על קופות חולים ושב"ן, משרד הבריאות
 עו"ד טל נשרי, סגנית בכירה ליועצת המשפטית, משרד הבריאות